

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7P/122/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231993
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5823231993.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Miriam Srogončíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, dieťa rodičov: matky – mal. D. C., nar. XX. X. XXXX, bytom E. XXX/XX, F. a otca: G. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX/XX, A. – I., mal. dieťa bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, za účasti rodičov mal. matky: matka – B. C., nar. XX. X. XXXX, bytom E. XXX/XX, F. a otec – J. C., nar. XX. X. XXXX, bytom E. XXX/XX, F., o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, obmedzení rodičovských práv a ustanovení poručníka, takto

rozhodol:

I/ Súd zveruje mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať mal. dieťa je oprávnený otec dieťaťa.

II/ Súd o b m e d z u j e rodičovské práva otca mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX tak, že ten nie je oprávnený spravovať majetok mal. dieťaťa.

III/ Súd u s t a n o v u j e mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX poručníka – K. F., ktorý bude v mene maloletého dieťaťa preberať výživné a spravovať majetok mal. dieťaťa.

IV/ Poručník je p o v i n n ý súdu podávať správu o nakladaní s majetkom mal. dieťaťa dva krát ročne, vždy k 30.6. a 31.12. toho ktorého kalendárneho roka a po zániku svojej funkcie je povinný takúto správu spolu so záverečným účtom zo správy majetku mal. dieťaťa súdu podať najneskôr do 2 mesiacov po zániku funkcie poručníka.

V/ Otec mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 100 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na mesiac, na ktorý sa poskytuje výživné, do rúk poručníka dieťaťa, počnúc dňom 19.10.2023.

VI/ Otec mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 19.10.2023 do 29.07.2024 vo výške 495 Eur do rúk poručníka mal. dieťaťa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VII/ Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd uznesením č.k. 7P/122/2023-6 zo dňa 19. 10. 2023 začal konanie o úpravu rodičovských práv a povinností. Uznesenie vydal na základe podnetu mal. matky dieťaťa, ktorá súdu oznámila, že otec maloletého sa oňho nestará a ani neprispieva na jeho výživu.

2. Uznesením č.k. 7P/122/2023-64 zo dňa 13. 5. 2024 súd začal konanie o obmedzenie rodičovských práv otcovi mal. dieťaťa a ustanovení poručníka mal. dieťaťa.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca mal. dieťaťa, stanoviskom kolízneho opatrovníka a oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú založené v súdnom spise a dospel k záveru, že je potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

4. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o rodine „).

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine:

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upravi výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine:

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 38 ods. 2 písm. b/ a c/ zákona o rodine: Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 39 ods. 2 zákona o rodine:

Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 56 zákona o rodine:

(1) Ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

(2) Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

(2) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 58 zákona o rodine:

(1) V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

(2) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

(3) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

(4) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

(5) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

(6) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

(7) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

5. Vykonaným dokazovaním súd zistil, a to z podania maloletej matky, správy kolízneho opatrovníka aj výsluchu otca dieťaťa, že rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú. Mal. dieťa býva spoločne s matkou E. G. B. v F., v spoločnej domácnosti so starou matkou dieťaťa B. C. a bratom matky B. C.. Medzi rodičmi dieťaťa nedošlo k rodičovskej dohode ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Matka mal. dieťaťa nie je plnoletá. Je s mal. dieťaťom doma, poberá rodičovský príspevok 345 Eur mesačne a prídavok na dieťa 60 Eur mesačne. Okresný súd Námestovo rozsudkom č.k. 7P/3/2023-26 zo dňa 20. 3. 2023 priznal rodičovské práva a povinnosti mal. matke vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. dieťa. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že starostlivosť mal. matky o mal. dieťa je na požadovanej úrovni, súd preto dospel k záveru, že je v záujme mal. dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. Vzhľadom na to, že matka dieťaťa je maloletá a teda nemá spôsobilosť na právne úkony, rodičovské práva a povinnosti jej boli priznané len vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. dieťa, súd rozhodol, že zastupovať mal. dieťa je oprávnený otec dieťaťa.

6. Vzhľadom na to, že otec mal. dieťaťa nežije s matkou mal. dieťaťa, nezabezpečuje jeho výchovu, súd mu obmedzil jeho rodičovské práva tak, že nie je oprávnený spravovať majetok mal. dieťaťa. Súd k tomuto rozhodnutiu pristúpil najmä z dôvodu, že bolo potrebné vyriešiť spôsob, akým bude otec dieťaťa platiť výživné, resp. do rúk akej osoby ho bude platiť, vzhľadom na to, že matka dieťaťa je maloletá, nemá spôsobilosť na právne úkony a tým pádom nie je oprávnená ani zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok. Do úvahy prichádza len ustanovenie poručníka mal. dieťaťu, čoho predpokladom však je obmedzenie rodičovských práv otcovi, ktorý je plnoletý.

7. Keďže súd uložil otcovi dieťaťa prispievať na výživu dieťaťa a vzhľadom na to, že maloletá matka mal. dieťaťa má rodičovské práva a povinnosti len vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. dieťa, súd ustanovil dieťaťu poručníka, ktorý bude preberať výživné a spravovať majetok mal. dieťaťa. Kolízný opatrovník navrhol, aby súd určil za poručiteľa dieťaťa K. F., kde má dieťa trvalý pobyt. Súd sa s týmto návrhom stotožnil. Rodičia mal. matky sú rozvedení, maloletá matka býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, tá sa však opakovane na súd nedostavila, v konaní ostala pasívna. Pasívny ostal aj otec mal. matky, vo veci sa nevyjadril, na pojednávania sa nedostavil. Vzhľadom na to, že súd nemohol získať súhlas žiadneho z rodičov mal. matky na vykonávanie funkcie poručníka a nemal vedomosť o žiadnej inej vhodnej osobe, ktorá by mohla vykonávať funkciu poručníka dieťaťa, súd nemal inú možnosť, než do funkcie poručníka ustanoviť obec, kde má mal. dieťa trvalé bydlisko.

8. Súd uložil otcovi dieťaťa, aby na výživu dieťaťa prispieval sumou 100 Eur mesačne, čo súd považuje za primerané výživné vzhľadom na vek dieťaťa a jeho potreby, ktoré sú len bežné. Pri určení výživného súd vychádzal z toho, že otec mal. dieťaťa je zamestnaný, podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa za mesiace apríl a máj 2024 mal príjem celkovo 1659,89 Eur, t.j. priemerne 829,94 Eur mesačne. Okrem mal. A. B. C. nemá inú vyživovaciu povinnosť. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo súd zistil, že matka dieťaťa poberá rodičovský príspevok vo výške 345,20 Eur a prídavok na dieťa 60 Eur mesačne.

9. Súd otcovi mal. dieťaťa uložil, aby zaplatil zameškané výživné za obdobie od 19.10.2023 (deň, kedy bolo vydané uznesenie o začatí konania) do 29.07.2024 (deň vyhlásenia rozsudku) vo výške 495 Eur. Otec dieťaťa tvrdil, že v decembri 2023 matke zaplatil výživné 200 Eur, v januári 2024 165 Eur, vo februári 2024 výživné 40 Eur, v marci 2024 výživné 100 Eur a v čase od 13. 5. 2024 do 29. 7. 2024 sumu 250 Eur, ale preukázal len zaplatenie výživného dňa 2. 2. 2024 vo výške 40 Eur, dňa 22. 1. 2024 vo výške 80 Eur, dňa 22. 12. 2023 vo výške 200 Eur, dňa 4. 1. 2024 vo výške 50 Eur a dňa 13. 1. 2024 vo výške 35 Eur, t.j. celkovo vo výške 405 Eur. Súd preto otca dieťaťa zaviazal, aby zaplatil zameškané výživné vo výške 495 Eur (100 Eur x 9 = 900 Eur – 405 Eur = 495 Eur).

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP:

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.